

Společnost
pro vědy a umění

Zprávy

Spoločnosť
pre vedy a umenia

SVU

Ročník 17. číslo 2
únor 1975

Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. 381 Park Ave. South, New York, N. Y. 10014

Řídí redakční kruh. Odpovědný redaktor Dr. Andrew Elias, 10404 Kenmore Drive, Fairfax, Virginia 22030, U.S.A.

PŘEDSEDNICTVO SVU PŘI PRÁCI

Opožděně vycházející *Zprávy SVU* by snad mohly nasvědčovat, že *Československá společnost pro vědy a umění* je stále ještě v jakémsi zimním spánku. Zdaleka však tomu tak není, zvláště vezmeme-li do úvahy činnost předsednictva. Od valného shromáždění SVU (15. listopadu 1974 v New Yorku) zasedalo totiž nově zvolené předsednictvo již třikrát a jeho čtvrtá schůze se má uskutečnit v březnu. A není toho právě málo, čím se zabývalo, o čem rozhodovalo, co schválilo a uskutečnilo.

V New Yorku ještě dozníval VII. sjezd Společnosti a předsednictvo tam již 17. listopadu konalo svou první schůzi za účasti šesti členů. Pro schůzi byla příznačná věcnost a dobrá vůle, s jakou její účastníci jednali o všech bodech programu. Členy naší Společnosti jistě nepřekvapí, že nejdůležitějším bodem listopadové schůze předsednictva byla finanční situace SVU. Finanční problémy SVU jsou ovšem větší a složitější, než aby je bylo možné vyřešit na jediné schůzi; předsednictvo proto požádalo pokladníka, aby vypracoval podrobnou zprávu o celkové finanční situaci a předložil ji spolu

s návrhy o případném řešení na příští schůzi. Předsednictvo poté jednalo o datu VIII. sjezdu SVU a rozhodlo, že se bude konat roku 1976 v hlavním městě Spojených států. Snad lze bez nadsázky říci, že s přípravou tohoto sjezdu předsednictvo již vlastně začalo; ustanovilo totiž několikačlennou skupinu organizátorů VIII. sjezdu: Dr. Bořkovec zorganizuje přednáškový program, manželé Roycovi a Švehlovi spolu s budoucím předsedou místní washingtonské skupiny připraví sjezd po stránce organizační a technické a H. Naylor po stránce finanční.

Tím ovšem činnost předsednictva v minulém roce neskončila. 21. prosince se ve Washingtonu sešlo sedm členů předsednictva ke své druhé schůzi, a opět, agendu jednání tvořilo asi 20 bodů, jež se týkaly všeobecné situace SVU. Došlo k rozsáhlé debatě v přátelském duchu, již lze vcelku označit za kritický rozbor situace, jaká je v celé Společnosti již delší dobu. Účastníci prosincové schůze ve Washingtonu se posléze po některých konkrétních připomínkách rozhodli, aby se uvedené analýsy použilo jako podkladu k formulaci Prohlášení předsednictva o stavu

SVU, a aby bylo toto Prohlášení uveřejněno v lednovém čísle *Zpráv SVU*. Skutečnost, že se tak v lednovém čísle opravdu stalo, je jistě potěšitelným svědectvím o různé schopnosti akce nového předsednictva. Při debatě, k níž na druhé schůzi došlo, se také ukázalo, jak je důležitá určitá dělba práce v předsednictvu samém. Ukázalo se, že je nutné vytvořit skupinu, která by řešila dlouhodobé problémy *Československé společnosti pro vědy a umění*, a předseda navrhl, aby se tato poradní skupina SVU vytvořila z bývalých předsedů. Návrh byl schválen a předsednictvo potom řešilo otázku důležitých úkolů Společnosti. Vezmeme-li v úvahu, že všechny úkoly a cíle SVU jsou důležité, nepochybně nás také jistě napadne, že řešení této otázky muselo být pěkně složitým oříškem; a je ke cti předsednictva, že se tohoto úkolu zhostilo nad očekávání dobře! Předsednictvo totiž dospělo k přesvědčení, že při stejné důležitosti všech úkolů Společnosti lze za nejdůležitější přece jen pokládat publikační činnost, sjezd SVU a činnost sekcí a místních skupin SVU, což ostatně—jak všichni víme—nejlépe odpovídá našemu organizačnímu úsilí a pracovní náplni celé Společnosti. Námětem pokračující debaty o dělbě práce byla rovněž new-yorská kancelář SVU a práce její sekretářky, a to s hlediska všech aspektů potřeb Společnosti. Další podrobný rozbor dělby práce v předsednictvu prokázal, že je nezbytné ustanovit různé komise předsednictva, aby jeho práce byla opravdu efektivní. Předsednictvo proto po zralém uvážení vytvořilo 10 komisí a ihned také jmenovalo jejich předsedy

a členy. (Seznam je připojen k této zprávě.) Ani na své prosincové schůzi se ovšem předsednictvo nemohlo vyhnout dalšímu jednání o některých aspektech VIII. sjezdu; původně plánované datum sjezdu (19.-22. srpna 1976) se totiž ukázalo pro správu *American University* jako nevhodné, a předsednictvo tudíž rozhodlo, aby se sjezd SVU konal na této universitě ve dnech 12.-15. srpna 1976, nebude-li jej možno uskutečnit v původním termínu a za podobných podmínek na *Georgetown University* ve Washingtonu.

Naše bilancování činnosti nového předsednictva *Československé společnosti pro vědy a umění* by ale nebylo úplné, kdyby postrádalo informace o další—již třetí—schůzi, která se konala 26. ledna letošního roku opět ve Washingtonu za účasti sedmi členů a tří přizvaných referentů. Předseda, Dr. Rechcigl, na ní informoval o výsledcích zjištění, jež provedl písemně i telefonicky mezi členy navrženými v prosinci do jednotlivých komisí, zda s členstvem v komisích souhlasí: oznámil s potěšením, že Dr. Gávora přijal funkci koordinátora pro styk s místními skupinami SVU, že Dr. Suda převzal odpovědnost za styky SVU s vědeckými a akademickými institucemi v USA a na Západě, a že Dr. Skvorecký projevil ochotu řídit styky s posrpnovou emigrací a napomáhat při distribuci publikací SVU. Předseda rovněž konstatoval ochotu Dr. Ješiny řídit komisi pro studium etnických otázek, a Dr. Kánského koordinovat práci Společnosti mezi českou a slovenskou mládeží a studentstvem. V této souvislosti se pak předsednictvo zabývalo otázkou

Zprávy SVU (CSASA News) - Date of issue: February, 1975. Issued monthly except during July and August - Volume 17, No. 2 - Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. - Known office of publication: Room 1121, 381 Park Avenue South, New York, N.Y. 10016 - Tel.: (212) 686-4220 - Annual subscription price: non-members CSASA: \$3.00; members CSASA: \$1.50 paid as part of dues - 2nd class postage paid at New York, N.Y.

českého a slovenského školství v zahraničí a rozhodlo se obnovit příslušnou školskou komisi za předsednictví pl. Hornové. Nadcházející oslavy 200. výročí americké nezávislosti roku 1976 byly také jedním z důležitých bodů lednové schůze: časová shoda těchto oslav a VIII. sjezdu SVU vedla logicky k tomu, že předsednictvo ustanovilo komisi, jejímž úkolem je zajistit účast SVU na oslavách americké nezávislosti tak, aby nebyly narušeny vlastní přípravy na sjezd Společnosti. To nepochybně svědčí o vážnosti a odpovědnosti, s jakými k oběma událostem předsednictvo přistupuje. Snad lze ještě dodat, že i lednová schůze se zabývala washingtonským sjezdem SVU; předsednictvo projednalo podrobně programovou náplň sjezdu a za jeho ideovou základnu přijalo heslo "Přinos Čechů a Slováků Spojeným státům a Kanadě." (Podrobnější informace přineseme v dubnovém čísle *Zpráv SVU*.) V závěru této schůze referoval ještě pokladník o finanční situaci Společnosti, předsednictvo jeho zprávu projednalo a ustanovilo finanční komisi za předsednictví Dr. Šturce.

K výše uvedenému přehledu činnosti předsednictva bychom konečně chtěli poznamenat, že nezahrnuje zmínky o řadě schůzek finanční komise předsednictva, ani o dopisové kampani předsednictva s žádostí o finanční podporu SVU, ani o jednotlivých schůzkách v rámci předběžných příprav na VIII. sjezd Společnosti, a že také zcela opomíjí písemný či telefonický styk předsedy s ostatními funkcionáři, předsedy jednotlivých komisí, s výborem a místními skupinami SVU. I tak je totiž patrné, že se v minulých třech zimních měsících předsednictvo neodдалo nečinnosti.

-za-

KOMISE PŘEDSEDNICTVA

Členská komise: předseda - Dr. Milič Kybal; prof. Věra Bořkovicová, Dr.

Braňo Lajda, Dr. Michael Šumichrast
Finanční komise: Dr. Ernest Šturc, Dr. Jan Mládek, Dr. Frank Meissner

Publikační a editní komise: předseda - Dr. Jaroslav G. Polach; prof. Ladislav Matějka, Dr. Jaroslav Němec

Náborová komise: předseda - Dr. Frank Kreysa; další členové budou jmenováni

Studentská komise: předseda - prof. Karel Kánský; prof. Věra Bořkovicová, prof. Václav Horák, prof. Zdeněk Suda, prof. František Svejkovský

Komise pro etnická studia: předseda - Dr. Čestmír Ješina; prof. Vojtěch E. Andic, pí. Anna Faltusová, prof. Zdeněk Hruban, Dr. Braňo Lajda, Dr. Michael Múdry

Komise pro české a slovenské školství v zahraničí: předsedkyně - pí. Milada Hornová; Dr. Josef Kratochvíl, Dr. Vladimír Kučera, pí. Anna Kvařilová, pí. Marie Provažníková, pí. Jarmila Uhlířová

Komise pro vojenskou historii: předseda - mjr. Herbert Naylor; p. Evžen Koepl, prof. Miloš M. Šebor

Komise pro decentralizaci agendy SVU: předseda - prof. Rudolf Šturm; Dr. Vojtěch E. Andic, Dr. Jaroslav Němec

Komise pro oslavy 200. výročí americké nezávislosti: Dr. Ernest Šturc, arch. Emil Royco, Dr. Alexej Bořkovec,

MÍSTNÍ SKUPINY

Skupina SVU v Los Angeles věnovala - jak se opožděně dovidáme - svou listopadovou schůzku "Roku české hudby." Na tento námět pronesla velmi poučnou přednášku Dr. Zdeňka Fischmannová.

Skupina SVU v Ottawě měla v minulých třech měsících určitou odbornou přednášku na každé ze svých pravidelných schůzek: v listopadu přednášel

Dr. Karel Rakušan o jungovské psychologii; v prosinci měl akad. malíř Emil Purgina přednášku o kráse ve výtvarném umění; a v lednu hovořil Dr. František Stein o formě v hudebních dílech. Dr. Stein doplnil přednášku vlastními klavírními nahrávkami a hudebními ukázkami z gramofonových desek. O úspěšné činnosti ottawské skupiny svědčí také prosincový společenský večírek, rostoucí zájem členů o přednášky a potěšitelná snaha skupiny o distribuci publikací SVU.

Skupina SVU v Londýně vyslechla 25. ledna v tamním Velehradě zajímavou přednášku p. M. Greenové na téma "Povídání o jídle." Nebylo to ovšem jen "povídání," protože přednášející prokázala platnost gastronomické poučky o důležitosti potravin a dobře připravených jídel pro fyzickou i duševní pohodu člověka; stručně také popsala základní druhy potravin, jejich chemické složení, kalorickou hodnotu a význam při metabolických procesech a při stavbě lidského těla. Neméně zajímavé bylo srovnání předností i nedostatků české a anglické kuchyně.

Skupina SVU v New Yorku měla kulturně velmi bohatý leden: 10. ledna navštívili někteří členové koncert Pražského komorního orchestru v Carnegie Hallu, kde si kromě jiného vyslechli Janáčkovu Suitu pro smyčce a Dvořákovu Českou suitu; 19. ledna se členové skupiny zúčastnili tryzny za p. Hanu Benešovou, vdovu po bývalém prezidentovi ČSR, v Husově domě na Manhattanu; 22. ledna uspořádala místní skupina za spolupráce s filmovým oddělením New-yorské university filmový večírek v manhattanském kině Bijou, kde diváci shlédli zfilmovanou Suchoňovu operu "Krůtřava" (několik poznámek o opeře přinášíme na jiném místě); jiným podnikem navštíveným členy místní skupiny byla přednáška Thomase Michalského o parcích a za-

hradách v Rakousku, Československu a Maďarsku, doprovázená barevnými diapositivy, v Schimmelově uměleckém středisku na Pace University 27. ledna; o den později navštívili pak někteří členové new-yorské skupiny SVU koncert Detroitského symfonického orchestru, který měl na pořadu v Carnegie Hallu také Dvořákovu Symfonii č. 8 a Janáčkovu Glagolskou mši.

ČLENOVÉ SVU

Dr. Eduard Dvořák, který sa špecializuje v radiologii na medicínskom oddelení texasskej univerzity v Galvestone, vydal dve pekné sbierky svojich básni pod tytulmi *Píseň o věčném domovu* (1972) a *Ocún* (1973). Obidve sbierky vyšli nákladom Malec Publishing Co., Hallettsville, Texas 77964.

Rudolf Fraštacký, výkonný miestoriaditeľ Metropolitan Trust Co. v Toronte, je členom Medzinárodnej obchodnej komory a ako taký bol kanadským delegátom na Kongrese tejto organizácie v Rio de Janeiro v roku 1973 a v tomto roku bude delegátom na jej Kongrese v Madride. Od roku 1965 je čestným predsedom Masarykovho ústavu v Toronte a od roku 1968 aj členom Maltézskych rytierov. R. Fraštacký zastupoval niekoľkokrát čs. etnickú skupinu na kongresoch poriadanych ontárijskou vládou a roku 1974 bol zvolený za predsedu Zástupiteľstva Rady slobodného Československa. Publikoval tiež knihu o 66 stranách, ktorá vyšla v Nemecku roku 1966 pod názvom *Einführung in den Kanadischen Immobilien Markt*. Druhé vydanie tejto knihy vyšlo v Toronte v roku 1970 u Baxter Publishing Co., tiež v nemeckej reči, nákladom 2.500 exemplárov.

Dr. Andrej Etiáš je autorom (spolu

s dr. Marjory Searingovou) štúdie "Kvantitatívny odhad obmedzení Spojených štátov na ich obchod s východnou Európou a ZSSR," publikovanej pod názvom "A Quantitative Assessment of U.S. Constraints on Trade with Eastern Europe and the U.S.S.R." v zborníku vydanom Spoločným ekonomickým výborom amerického Kongresu. Štúdia vzbudila široku pozornosť vo vládných, akademických, aj obchodných kruhoch a zmienili sa o nej tiež The New York Times, Journal of Commerce, a iné noviny.

Dr. Vojtech E. Andic, professor národného hospodárstva na Union University, obdržal v jarnom semestri 1974-75 nadáciu pre štúdium hospodárskeho vlivu new-yorskej štátnej univerzity v Albany (SUNY) "Economic Impact of the State University of New York Center within the Capital Region (Albany-Schenectady-Troy)." V zimnom semestri sa zúčastnil trojdňovej konferencie Eastern Economic Association, konanej v Albany za účasti vyše jedného tisíca profesorov a odborníkov, ako jeden z organizátorov a vedúci registračného oddelenia konferencie.

Professor George J. Klir z fakulty vyspelej technológie na State University of New York v Binghamtone publikoval nedávno dve knihy: *Trends in General Systems Theory* (Smery v teorii všeobecných systémov), ktorú vydalo nakladateľstvo John Wiley v New Yorku roku 1972; a *An Introduction to the Methodology of Switching Circuits* (Úvod do metodológie prepínačov), ktorú vydalo vydavateľstvo Van Nostrand v New Yorku tiež roku 1972. Okrem toho, prof. Klir publikoval za posledné dva roky asi 15 článkov vo vedeckých časopisoch. Prof. Klir je hlavným redaktorom časopisu *International Journal of General Systems* a redaktorom časopisu *Engineering Cybernetics & Int. Journal of Systems*

Science. Je tiež poradcom Americkej národnej rady pre výzkum a Americkej vedeckej nadácie okrem ďalších spoločností v USA (Bell Labs, IBM, a j.). Prof. Klir je členom významných profesionálnych organizácií ako sú American Men of Science, Outstanding Educators of America, Contemporary Authors, Outstanding Professionals in Human Services, a iné.

OPRAVA

V prosincovom čísle *Zpráv SVU* se nedopatrením dostala chyba do našich poznámek o uměleckém portrétu paní Mahlerové-Werflové, jež namaloval Dr. Jaroslav Steyn. Uvedli jsme totiž, že portrét namaloval v roce 1973, ale je pravdou, že jej namaloval již dva roky před smrtí paní Almy Mahlerové-Werflové, tedy roku 1961. Čtenářům i Dr. Steynovi se omlouváme.

80 LET FERDINANDA PEROUTKY

Přední československý publicista, novinář, dramatik a spisovatel Ferdinand Peroutka se 6. února dožil v New Yorku 80 let. Narodil se v Praze a svou publicistickou činnost začal jako literární kritik; byl spoluzakladatelem a redaktorem deníku *Tribuna* a od roku 1924 redigoval jeden z nejhodnotnějších českých časopisů *Přítomnost*, jehož název musel být po Druhé světové válce změněn na *Dnešek*.

Do literatury vstoupil sbírkou fejetonů. Z jeho politických spisů vyniká *Budování státu* ještě z období předválečného a *Demokratický manifest*, vydaný až v exilu v USA. Za války byl Peroutka v koncentračním táboře a po válce byl až do Únorového převratu šéfredaktorem *Svobodných novin* a *Dneška*; krátce před tím vydal také hry *Oblak a valčík* a *Šťastlivec Sula*.

Od roku 1950 až do částečného odchodu na odpočinek vedl Peroutka čs. oddělení rozhlasové stanice Svobodná Evropa a politicky působil v exilu jako jeden z představitelů Rady svobodného Československa. Jako politický publicista sledoval vždy zejména linii masarykovského humanismu, a v prvních letech exilu se snažil tento demokratický humanismus propagovat pomocí organizace, již chtěl dát název Masarykův svaz, avšak z různých příčin se Peroutkova idea bohužel neuskutečnila.

Jako žurnalista Peroutka navázal úspěšně na havlíčkovskou tradici, o čemž svědčí nejen všechna jeho již vzpomenuť díla, ale i sbírky úvah a esejí, jako *Jací jsme*, *Boje o dnešek*, *Kdo nás osvobodil*, *Ano a ne* a j. Jeho úvodníky poutají i dnes pozornost čtenářů většiny exilových listů.

“HEJ, MISTRĚ” POPRVÉ V AMERICĚ

V kostele Emmanuel Lutheran Church v Bethesdě u Washingtonu byla ve vánočním období americká premiéra české vánoční mše Jana Jakuba Ryby, skladatele duchovní hudby 18. století. Mše *Hej, Mistře* byla provedena jako celek česky za řízení Dagmar Whiteové a za varhanního doprovodu Melvy Turpinové. V této mši pro smíšený pěvecký sbor a sola zpívali: soprán - Dagmar Whiteová, alt - Maureen Robertsonová, tenor - Samko Kristofík, bas - Zdeněk Sádlik a téměř 20 členný smíšený sbor.

Hudební kritik washingtonského deníku Star-News - Irving Lowens ve svém zhodnocení této mimořádné události zdůraznil, že americká premiéra Rybovy mše zcela jistě přispěje k rozšíření vánočních hudebních tradic ve Spojených státech, a Lowens podtrhl, že zásluhu o to má především dirigentka a zpěvačka čs. sboru Dagmar White-

ová. Kritik sice u Rybovy mše zpozoroval určitý vliv Haydnův a Mozartův, ale neušlo mu ani to, že vánoční mše *Hej, Mistře* je plna ducha české lidové hudby. Provedení mše bylo neobyčejně půvabné a velmi schopně zvládnuté, napsal ještě kritik ve washingtonském listě.

Ve zmíněném bethesdském kostele se několikrát ročně konají mezikonfesijní bohoslužby v češtině a slovenčině; je to zásluhou tamního faráře Milana de Lanyho, působilého v hlavním americkém městě jako odborník pro svahilštinu. Tento farář pochází ze známé protestantské rodiny Lanyů z Černilova, a ačkoliv se sám narodil v Africe nedaleko hory Kilimandžaro, kde on i jeho otec působili jako misionáři, mluví velmi dobře česky.

ZÁZNAMY

Ve středu 22. ledna 75 se v kině Bijou na Manhattanu promítala filmová verze opery Eugena Suchoňe *Krútnäva*. Je to celovečerní barevný zvukový film natočený roku 1972. Zfilmovanou Suchoňovu operu zhlédli již někteří účastníci VII. sjezdu SVU New Yorku, kde byla promítána na New-yorské universitě 15. listopadu. *Krútnäva* měla světovou premiéru v bratislavském Národním divadle roku 1949. Jejím obsahem je vesnická tragédie: vesničan Ján Štelina byl zavražděn neznámým pachatelem; otec zavražděného zprvu podezřívá synovu milenkou Kateřinu, se kterou se později ožení Jánův sok Ondrej, jehož stále podivnější chování postupně prozrazuje jeho vinu; Ondrej se posléze přizná, že Jána zabil. Opera byla nafilmována v překrásných lidových krajích a zvuková kvalita filmu umožňuje výbornou reprodukci Suchoňovy hudby. *Krútnäva* je také první slovenská opera světové úrovně předvedená v Americe.

Anglické hudební nakladatelství LONDON vydalo na desce OS26338 Janáčkovu kantátu *Glagolská mše* ve staroslověnském originále. Kantátu interpretují pěvecký sbor Brighton Festival Chorus, orchestr Royal Philharmonic Orchestra pod taktovkou Rudolfa Kempeho a sólisté: Teresa Kubiaková - soprán, Robert Tear - tenor, Anne Colinsová - alto, a Wolfgang Schöne - bas. Leoš Janáček zkomponoval tuto kantátu roku 1926, o rok později měla premiéru v Brně, tedy ještě před skladatelovou smrtí; na desky ji dříve nahrál Karel Ančerl s ČF, Rafael Kubelík s BRO a Leonard Bernstein s NY Ph. Janáčkovi v této kantátě nešlo o tradičně církevní liturgickou hudbu, ale spíše o vyjádření lidové zbožnosti rázu případně i panteistického, a proto je výrazem lidové radosti a prosté životní slly.

V Curychu existuje už asi dva roky nakladatelství dětských knížek, BOHEM PRESS (8001 Zürich, Weinbergerstrasse 18). Po umělecké stránce je vede exulant Štěpán Zavřel, absolvent filmové fakulty v Praze a dlouholetý spolupracovník Jiřího Trnky. V čele organizační práce je O. Božejovský, rovněž "osmašedesátník," lektorem je Kurt Baumann, známý švýcarský autor dětských knížek. Nakladatelství vydává knihy, které se vyznačují nejen dokonalou technickou výpravou, ale i vysokou uměleckou hodnotou. Anderseнову pohádku o císarš a slavíku ilustroval mladý italský grafik Fulvio Testa a byla vybrána ve Spojených státech mezi deset nejlepších knih, vydaných r. 1973. Testa ilustroval také jinou Anderseнову pohádku: *Císařovy nové šaty*. Třetí kniha nakladatelství *Benátky zitra* byla vybrána mezi 100 nejlepších dětských knih roku 1974 v Japonsku a originály kreseb Štěpána Zavřela byly odměněny zlatou medailí na teheránské mezinárodní výstavě uměleckých děl, zabývajících se zá-

chránou Benátek, Ke čtvrté knize, jejíž text napsal Kurt Baumann, nakreslila obrázky Marta Kočí, která opustila Československo roku 1965 a pracovala pro několik japonských a německých nakladatelství. *Jakob a Lůza*, jak se ilustrovaná pohádka jmenuje, se umístila roku 1973 mezi sto nejlepšími knihami v Japonsku, a vyhrála I. cenu brazilského ministerstva kultury. Všechny knihy nakladatelství BOHEM PRESS vycházejí v několika jazycích a vzbudily zájem malých i velkých čtenářů v deseti zemích.

Janáček ve Scale a ve Vídeňské Státní Opěře. K dvacítky mezinárodních operních scén, na nichž se hrají Janáčkovy opery, připojila se letos na jaře milánská La Scala, kde se inscenovala Jenufa pod taktovkou Jerzyho Semkowa. Hlavní roli zpívala americká sopranistka Grace Bumbry, Kostelníčku Magda Olivero. Po operách *Lůska Bystrouška* (1958) a *Z mrtvého domu* (1966), jde o další Janáčkův úspěch ve Scale. - Káťa Kabanová pronikla konečně do Vídně. Řídil ji Jonaš Kulka. Káťu zpívala Řekyně Antigone Sgourda a Kabanichu Astrid Varnayova. Obě Janáčkovy opery uchvátily publikum i kritiku.

Výstava českého a slovenského tisku v Los Angeles. Odbočka Čs. národní rady americké v Los Angeles uspořádala počátkem prosince výstavu českého a slovenského tisku a knih. Vystaveny byly téměř všechny české a slovenské časopisy, které vycházejí mimo Československo. Kromě toho řada našich nakladatelství poslala na výstavu ukázky svého edičního programu.

III. *výstava českého a slovenského umění v Chicagu* se konala od konce října až do začátku listopadu v jedné bance v Berwynu. Vystaveny byly různé předměty umělecké hodnoty - od broušeného skla až po výšivky, knihy a

obrazy. Výstava byla spojena s etnickým programem, v němž přednášeli představitelé různých místních organizací a institucí, K. M. Prchal, Milo Tůma, Roderick Gorman, Dr. Václav Laška, Betty Prenerová, Čeněk Torn, Jaromíra Žáčková, Dp. Vojtěch Vít, dr. Zdeněk Hruban, dr. Preston Bradley, F. J. Vodrážka, Edward Linhart, Dr. Juraj Podzámský a F. Küssel. Přednášky se týkaly amerického Sokolstva, tisku, literatury, historie, náboženství a velkých postav čs. dějin.

SEKCE

Následující zajímavé informace shrnámáždila v lednu žurnalistická sekce SVU:

25 let australského Hlasu domova: v Melbourne vychází již 25 let český čtrnáctidenní časopis s občasnými slovenskými články "Hlas domova." Jeho první číslo vyšlo v cyklostilované formě 15. ledna 1950 a vycházelo tak až do srpna téhož roku pod vedením dr. Josefa Rýpara. Po Rýparově smrti se ujal vedení nynější vedoucí redaktor a vydavatel F. Váňa spolu s M. Ciglerem, V. Michlem a K. Wendtem a j. Časopis vychází s železnou pravidelností a vyniká nejen grafickou úpravou, ale i dobrou informovaností, původními úvahami a postřehy. Adresa: F. Váňa, 8 Moorhouse St., Richmond, Vic. 3121, Australia.

"World Almanac" má českou redaktorku: jednou z vedoucích redaktorek (assistant editor) přední americké ročenky statistických údajů "World Almanac" v New Yorku se stala Hana Umlaufová, dcera býv. čs. diplomata, který se po Unoru 1948 usadil v Clevelandu. Hana se narodila před 28 lety ve Švédsku a vystudovala na Vasaru a Yale. V letošním vydání alma-

nachu redigovala mimo jiné energetickou a ekonomickou rubriku.

Studie o Moravských bratřích v Austrálii: čs. etnickým věcem v Austrálii se věnuje zejména spolupracovník časopisu Hlas domova M. Cigler, který se vypracoval na australského pedagogického odborníka. Zpracoval již základní historii Čechů a Slováků v Austrálii a jejich tamního tisku a v Hlasu domova z 16. prosince 1974 uveřejnil delší studii "Po stopách Moravských bratří." Moravští bratři pomáhali před 130 lety při kolonizaci australského státu Victoria především zásluhou guvernéra Ch. J. La Trobea, který byl členem jejich církve. Cigler objevil v Austrálii řadu stop po přímých potomcích Moravských bratří ze Slezka a Kladska.

C. S. A.
(ČESKOSLOVENSKÉ SPOLKY
V AMERICĚ)

slavící letošního roku 120 let své činnosti jako nejstarší bratrské a sesterská podpůrná jednota v U.S.A., nabízí vám jedno z nejlepších a nejspolehlivějších životních pojištění pro jednotlivce i celé rodiny.

C. S. A.
P.O. Box 249 Berwyn
Illinois 60402
Telephone 795-5800
Area Code 312